

ДЕТСКА ГРАДИНА № 123 „ШАРЛ ПЕРО“

1138 гр. София, район „Младост“, кв. „Горубляне“
ул. „Хан Аспарух“ № 1, тел: 02/973 64 15, odz123@abv.bg

Утвърдена!

Директор:.....

/Валентина Колева/

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ ЗА РАННО НАПУСКАНЕ, ОБХВАЩАНЕ И ЗАДЪРЖАНЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

НА ДЕЦА ОТ ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ВЪВ ДГ №123 „ШАРЛ ПЕРО“ ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025Г.

Настоящата програма е приета с Протокол №1/17.09.2024 г. на ПС и утвърдено със
Заповед на директора на ДГ №123 „Шарл Перо“ № 858-024/ 18 .09.2024г.

Настоящата програма и мерките са създадени на основание чл. 263, ал.4, т. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование и в изпълнение на Постановление №100/ 08.06.2018г. за създаване на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с Решение №373 /05.07.2017г. на МС; изм. и доп. ДВ, бр.82 от 2019г. Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално – икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на програмата са:

- Закон за предучилищното и училищно образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система / 2013 – 2020 г. /
- Постановление №100/08.06.2018г. , изм. с Постановление №259/14.10.2019г.на МС - Механизъм за съвместна работа на институциите по обхвата и задържането в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст
- Областни и общински стратегически мерки за превенция от отпадане.

В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, ранното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможното развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България.

Ненавременния обхват на деца от предучилищна възраст, наложи създаването и въвеждането на единен Механизъм за съвместна работа по обхващане и задържане на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с Решение №373 /05.06.2018г. от МС.

Отпадането от образователната система на ниво детска градина води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения. Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по – добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по – висока степен на образование.

Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното отпадналите деца и техните семейства и върху цялостното социално – икономическо развитие на страната.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ НА ДЕЦА ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА :

Причините за отпадане са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, необхванато, застрашено от отпадане или вече отпаднало от детска градина.

Отпадането на деца от групите за задължително обучение е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са различни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията за учене, в обществените отношения и не на последно място и в педагогическата колегия.

Причините за необхванати и напуснали образователната система деца, могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

- Социално-икономически причини:
 - ниски доходи;
 - лошото качество на живот на определени социални слоеве, поради задължение да гледа по – малкия си брат/сестра;
 - използване на детето като трудов ресурс
- Образователните причини:
 - затрудненията при усвояване на учебния материал;
 - слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание / нежелание да се посещава детската градина;
 - наличие на конфликтни отношения с децата и/или учители и др.;
 - възможност за обучение в чужбина и/или частни градини;
- Етнокултурни причини :
 - по – ниска ценност на образованието;
 - по ранното встъпване в брак и др.;
 - слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава детска градина ;
 - - затруднения при усвояването на учебния материал;
 - наличие на конфликтни отношения с деца и др. ;
- Институционални причини:
 - като такива могат да квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на образователната система от децата и др. Недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата и учениците в образователната система. Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и детскоградинско / училищно. Основната част от отговорностите за прилагането на националната политика по отношение на задължителното образование е съсредоточена в Министерството на образованието и науката, което е естествен координационен център на междусекторните действия за намаляване на преждевременното напускане на образователните институции.;
- Психологически причини - неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение

Причини, свързани със здравния статус: в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности. Рисковете за отпадане са свързани с недостатъчна диагностика и подготовка на детските градини за приобщаването на тези деца. Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на приобщаващото образование.

– всеобхватност на дейностите – осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес;

– публичност и прозрачност на цялостната политика – чрез интернет страницата на детската градина и партньорството с медиите, документиране на проблемните и рискови ситуации и добрите практики;

– обратна връзка с институции, родители, психолог, деца и учители;

– приемственост – чрез съхраняване на традициите и недопускане да се забрави доброто старо, равнопоставеност на всички приоритети в развитието на образователната институция;

– Идентифициране на рисковите фактори – доклад анализи на педагогическите специалисти и психолога.

В ДГ 123“Шарл Перо“ деца застрашени от отпадане са основно тези, които имат безпричинни отсъствия. Те са деца от семейства с по-ниски доходи, за които образованието не е приоритет. Обхванати са всички деца, подлежащи на задължително обучение и това се дължи на последователната политика на образователната институция подчинена на принципите за: обратна връзка с институции, родители и учители; идентифициране на рисковите фактори – доклади, анализи на учителите в задължителните групи.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за обхващане и задържане на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
2. Подобрени резултати от учебно- възпитателната работа и личностна подкрепа на всяко дете.

Политиките и мерките, които ДГ №123 “Шарл Перо“ предприема за преодоляване на причините за отпадане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки, като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете. Акцентира се върху силните страни на всяко дете, което подпомага личностното му развитие.

ПОЛИТИКИ И МЕРКИ В ДГ №123 “ШАРЛ ПЕРО“ , ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ:

1. Семейни и социални причини:

Възможно е нежелание на родителите детето да ходи на училище, поради страх от социална изолация, по – ниска самооценка, невъзможност към адаптиране към учебния процес и останалите ученици.

Мерки: Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на децата със специални образователни потребности, децата от ромски произход, както и изоставени от семейства, заминали за чужбина.

2. Трудова миграция на родителите.

Напускане на единия или двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставане на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с новите модели на поведение на децата и трудовата социална обстановка.

Мерки: Ежеседмични контакти от учителите по групи с родителите/настойниците на децата, сътрудничество с Отделите за закрила на детето и други институции, търсене на съдействие от отдел „Закрила на детето“, при необходимост и прояви на противообществени прояви на тези деца – Детска педагогическа стая..

3. Недостатъчна образованост на родителите и липса на контрол върху цялостното развитие на детето. Изразява се в неконтролиране на часовете за водене и прибиране от детска градина, непознаване на контактите и приятелския кръг на детето, незаинтересованост от развитието на детето, както и предучилищната му подготовка.

Мерки: Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещаване целодневната организация в ДГ, провеждане на срещи на тези родители с ръководството, учителите, психолога, мотивиране, консултиране и приобщаване към детскоградинската общност.

4. Чести конфликти между агресивни родители, negliжиране и насилие над детето – побой, домашно насилие, развод и др.

Мерки: В най-честите случаи детската градина се превръща в единствено защитено място за детето и педагозите поемат грижите за детето в образователната институция. При необходимост, сътрудничество с медиатори и „Отдела за закрила на детето“ и други институции.

5. Социално слаби семейства .

Мерки: Оказване на социална помощ - има осигурени безплатни учебни помагала. Повишаване ефективността на процедурата за отпускане на семейни и други помощи в натура спрямо индивидуалните потребности на децата, както и подобряване на координираността при прилагане на санкционния механизъм спрямо родителите при неизпълнение на задълженията им по Закона за закрила на детето и Закона за предучилищното и училищното образование на родители, чиито деца в задължителна предучилищна възраст не посещават детската градина.

Други по – важни мерки и дейности, залегнали в програмата на ДГ №123 “Шарл Перо“ за превенция на отпадане от детска градина са:

1.1 УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА за преждевременно напусналите детската градина. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на децата;

-Изготвяне на база данни от учителите на задължителните групи, в чиито групи има деца от рискови слоеве.

- Обобщаване всяка седмица на информацията за отсъствията на децата и за изясняване причините за отсъствията.

- Координиране действията на учителите по групи с тези на психолога и директора на детската градина;

1.2 Подпомагане адаптирането на децата .

1.3 Развитие на детската общност – превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

1.4 Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно отпадане от ДГ.

– Квалификация на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието и превръщането му в педагогически консултант;
– Провеждане на обучителен семинар на педагогическите специалисти за последиците от агресия и насилие;

- Провеждане на обучения за агресията и насилието и начините за разрешаване на конфликти;

– Реализирането на конкретни дейности за постигане целите на детската градина;

– Дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността;

1.5 По – голяма атрактивност на преподавания материал чрез интерактивни методи, онагледяване , практическа насоченост, с цел превръщането на детската градина в приятно и желано място.

- създаване на условия за включване на децата в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;

– насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности;

– участие на децата в дейности в полза на групата;

– други дейности, определени с правилника за дейността на институцията.

- изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на образователната институция.

- поставяне на детето в **активна позиция** по отношения на усвояването на нови знания и практическа приложимост на преподавания материал;

– Извършване на ефективна **диференцирана** работа с децата с намалена успеваемост;

– Изработване на индивидуален тематичен план и календарен график за преодоляване на изоставането;

– Провеждане на анкета с тези деца за установяване на проблема- отговаря психолога на детската градина;

– Подготовка на децата за продължаване на образованието, съобразно техните интереси и възможности;

– Привеждане **дисциплината** на децата в съответствие с новите обществени реалности.

– Изграждане на съдържателен и многообразен учебно-възпитателен процес.

Осъществяване оптимално ниво на вътрешна мотивация у децата чрез целенасочена образователно-възпитателна работа, свързана с различни мероприятия и дейности;

– Допълнителни образователни дейности за превенция на поведението при деца с риск от отпадане;

– Провеждане на дискусии с децата по предложените от тях теми, засягащи актуален проблем;

– Възлагане на отговорни индивидуални задачи

1.6 Индивидуална подкрепа за детето от личност, която той уважава / наставничество /.

1.7 Подобряване възможностите на обучение на деца със СОП. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. В зависимост от оценката на индивидуалните потребности от екипа за подкрепа за личностно развитие. Екипът включва – учителите по групи и специалисти – психолог, логопед.

1.8 Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с ръководството на детската градина „ Учител за един ден”.

– Организиране на Дарителска кампания.

– Здравно образование и възпитание – лекции, беседи, семинари свързани с обучението на децата;

– Създаване съвместно с учителите условия за личностна изява на всеки;

– Организиране на творчески и спортни дейности с общ интерес;

1.9 Сътрудничество с различни организации – Дирекция „Социално подпомагане”, отдел за закрила на детето, ДПС, др.

Спазване на Координационния механизъм за деца в риск.

- Включване на местните власти и социалните партньори като равноправни участници в такъв координационен механизъм;
- Формиране на екипи за разработване на дейностите по превенция от отпадане и залагането им в комплексната планираща и отчетна документация.
- Провеждат се и редица други дейности до утвърждаването на детската градина като институция, надеждна среда за всяко дете!

Дейности и срокове по обхващане и задържане на деца в задължителна предучилищна възраст в детската градина

- Създаване на екипи за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (наричани екипи за обхват) в срок до 31.08.2024г.

Отг:Директорът

- Районната администрация на община Младост - служба „ГРАО“ предоставя информация за подлежащите на задължителна подготовка деца на територията на общината

Отг:Директорът

- До 31.09 да се изготвят списъци на деца, които са посещавали ДГ през миналата учебна година, но непосещаващи в настоящата учебна година, причини за отпадането им.

Отг:Директорът

- Учителите от комисията по обхват за задължителна подготовка , съвместно с екипите по райони, посещават домовете на незаписаните за текущата година и провеждат разговори с родителите. Ако дете, подлежащо на задължително обучение не е открито на постоянен или настоящ адрес се изготвя списък, който се предоставя на директора на ДГ и на РУО.

Отг: Екипите за обхват

- Ежемесечно, до 5 число, учителите в групите за задължителна подготовка предоставят информация за предходния месец за неосигурено присъствие на деца за повече от 3 дни по неуважителни причини, с цел налагане на съответните санкции по реда на Закона за закрила на детето от Закона за предучилищното и училищното образование на родители.

Отг : Директорът и учители от ЗПП